



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Textus sequentiarum cum lucule[n]tissima tam  
sententiaru[m] q[uam] vocabuloru[m] interpretatione  
scripture autoritatib[us] alioru[m]q[ue] exemplis  
creberrimis roborata**

**Colonie, 1506**

**VD16 T 655**

De Martyrib[u]s

**urn:nbn:de:hbz:466:1-30585**

# De martyribus

est p̄mū p̄cīm̄ z p̄ma transgressio mādati facta est in paradiso. sic q̄ ibi fā  
cta ē inūdi dānatio. z exinde totū mūndus p̄ctis factū ē plenū. ¶ Itē fluuiū  
(q̄ egrediſ de paradiso) diuidit in quatuor regiones. s. orientale. occidentale.  
lē. australē. z septentrionalē. z ḡ mūndus p̄parat paradiso. ¶ Itē nota. autor  
appellat euāgelistas riuos p̄pter sitūdīnē. qz sicut totus mundus irrigat  
quatuor fluminib⁹ de paradiso emanantib⁹ vel fluītib⁹. sic totus mūndus ine  
briat z informat quatuor doctrinis euāgelistar⁹. z ideo p̄s d̄ Riuos ei⁹ ine  
briās z c̄. quoꝝ riuoy fons est xp̄s. de q̄ d̄r in euāgello Qui biberit aquam  
quā ego do. i. q̄ audierit meā doctrinā p̄ quatuor euāgelistas tradicā. sicut  
in eo fons z c̄. ¶ Pro terminis ē notādū. q̄ paradisus sim diuersos inue  
nit in diuersis generib⁹. vñ Grecista De masculinis d̄r ille locus. z d̄r a pa  
ra qd̄ idē est q̄ iuxta z distis amenitas. qz in paradiſo sunt voluptates de  
liciar⁹. ¶ S; vireo es ere. est p̄bū neutrale sc̄e p̄iugatōis. S; abūdo est  
p̄bū p̄me p̄iugatōis neutralē ḡnīs. z d̄r q̄li satis habeo. S; superius est ad  
uerbi loci vel p̄parādi. z d̄r ab illa p̄positōne supra Sed sentīa d̄r fossa  
circūallata z oīb⁹ immūndicis plena. S; p̄ducat ē p̄bū tercie p̄iugatōis  
z p̄ponit ap̄z duco. ¶ Itē nota. q̄ alīq̄ sic legūt tertii. h̄oy riuos debiba  
tis. tūc delet sic exponi. debibatis. i. degusteris. riuos. i. doctrinas. horūz  
sc̄z euāgelistar⁹. Sed melius videt q̄ littera habeat sic. horūz riuo. debib  
tis. exponendo ut patuit.

o Beata beatorum martyrum solēnia! O deuote recolenda  
victor⁹ certamina. Digni dignis fulgent signis z florēt vir  
tutib⁹. Illos semp̄ cōdecenter veneremur laudib⁹.

¶ Ista ē sequētia tercia de cōi sc̄tōp. in q̄ autor cōgit solēnitatē oīm sc̄tōū  
martyr⁹ in cōi. Et diuidit in tres p̄tes. In p̄ma pte exclamādo extollit so  
lēnitatē sc̄tōū martyr⁹. In sc̄da pte reddit causam debite solēnitatis. In  
tercia pte inuocat eos ad intercedēdū. p̄ nobis. sc̄da ibi. fidevoto. tercia  
ibi. ergo facit. Quātū ad p̄mā partē d̄t (O brā solēnia). i. magne solenni  
tates (b̄tōp martyr⁹) sc̄z xp̄i (o certamina). i. pugne (victor⁹). i. sc̄tōū mar  
tyr⁹ (recolenda). i. venerāda (deuote). i. humili. s. a p̄plo xp̄iano (digni). s.  
martyres (fulget dignis signis. z florēt). i. splendēt (virtutib⁹). nos venere  
mur. Id ē honorem⁹ (temp⁹) id ē omīt p̄s (decēf⁹) id ē honorāter (illos). s.  
martyres (laudib⁹). i. cantīcis. ¶ Notandum. scribit̄ Dachaleo p̄mo  
Doria mur in simplicitate nostra. z testis ē nobis deus qm̄ iniuste p̄didi  
stis nos. Ista sunt p̄ba filioꝝ israel ad anthiochū. q̄ post mortē Alexandri  
magni vocabat macedo. qz p̄us regnauit in grecia. z diuisit regnum suū.  
p̄ij. pueris ei⁹. q̄ oēs impoſuerūt sibi diademata. z multiplicata sunt mul  
ta mala in terra. z surrexit in terra radix p̄cī fili⁹ anthiochi. q̄ erat obſes ro  
me grauiter tribulauit p̄ populū dei. z surrexit dux p̄pī ztra anthiochum z  
cōgregauit p̄pī magnū. S; anthiochus inuasit filios israel in die sabba  
ti. h̄ip̄ negauerūt p̄liū ne polluerēt dē sabbati dicētes. moriamur in sim  
plicitate nřa. z h̄ fuit p̄slagū mortis sc̄tōū martyr⁹ q̄ innocentē occidūt.  
Primo rōne patientie. cū d̄. moriamur z c̄. Sed oīne innocentie. cum d̄

**ffolium Cix**

restis est nobis de? **P**rimū declaratū in oībī tribulatōibī erāt patiētes et insidias fortiter sustinētes. vñ in libro sapientie scribit̄ **L**orā hoib̄ tōis menta passi sunt. de? cēravit illos. **E**t alibi **B**eatū vir q̄ suffert tēratōem tentatio em̄ patientiā opaſ. patiētia p̄ opus bonū. qđ opus est meritum un̄ eternitatis. qm̄ aie iustiōp̄ in manu dei sunt. **D**einde declarat scđm. nā vox scđōp̄ martȳ q̄tudie clamat ad dñm p̄ vindicta suoꝝ inimicorū. vñ in **A**poč. **G**lidi sub ara dei voces occisiop̄ clamantū. dñe quare nō vindictas sanguinē nostrū. Et acceperūt diuinū r̄sum. adhuc sustinete modicū tps donec ip̄leaf numerus fratris vestrop̄. **I**te p̄s **V**indica dñe sanguinē sanctoꝝ tuoꝝ. q̄ effusus ē. **I**te si arguat. ex isto videt q̄ sancti dei sunt iniusti et legis transgressores. q̄ petunt vindictā. nam dñ in euangelio **M**att. **O**rate p̄ ḡsequebit̄ et caluniāntib̄ vos. **D**icendū est q̄ sancti nō petunt vindictā malicie. Sz rogam̄ dñm p̄ vindicta gr̄e. vt cognoscant se delinquisse in amicos dei vt querant ad dñm et penitentia agant p̄ delictis suis. **E**t q̄ sancti martyres xp̄i ista dupliꝝ virtute fulget. sc̄i patientia et innocētia. et ergo merito cū dignis laudib̄ et solēnitatib̄ extollunt. **S**Item sc̄i martyres dicunt̄ vicerōt nō q̄ vicerūt suos aduersarios eos interficiēdo. Sz virutib̄ transcendēdo. q̄uis corporaliter mortui sunt. tñ sp̄ualiter vivificat̄. **E**t h̄ declarat dupl̄. sc̄i ethice et theologicē. Ethice sic. dñ em̄. llii. ethicōrē. **H**elius ē moris q̄ facere p̄tra bonū virtutis. vñ Homerus laudat quedā pueꝝ mortē libere subeūtē ne in digna a suis natalib̄ sustineret. et q̄ sancti martyres mortui sunt et ad vitā trāslati. q̄ oculis insipietū viſi sunt mortilli aut̄ sunt in pace. Theologicē sic declarat̄. q̄ dñ euan. Nolite timere eū qui p̄t corpus occidere. Sz timete eū q̄ corpus et aliam p̄t mittere in gehennā necesse est em̄ vt vitā eternā mors pueniat. vñ in euā. Nisi granū frumenti cadēs in terrā mortuū fuerit ip̄m solū manet.

*Fide voto corde toto adheserunt domino. Et invicti sunt addiciti atroci martyrio*

**H**ic au. reddit causaz q̄e sc̄i martyres sunt extollēdi laudib⁹ dī. ( Ad  
heserūt sc̄i martyres ). i. astiterūt (dōnō) i. xp̄o (fide). id ē in p̄fessione fidelis  
(voro) id ē in p̄missione. s. ex toto corde (z inuicti) id est insugabiles (sunt  
addicti) id ē adiudicati (atroc̄i martyrio) id ē crudeli tormento

**L**arcerati trucidati p̄tulerūt plurima. Igne lesi ferro cesi tormentorū genera. Dum sic torti cedūt morti carnis p̄ interitum.

**E**ccl<sup>i</sup> sc*t* martyres (carcerati). i. carcere inclusi (crucicidati). t. puniti (lesi) id ē p*ec*ussi (ferro). t. gladiis (p*ec*ulerūt) id ē l*us*tinuerunt (plurima genera) id ē varias penas (cormetox). i. horribilium instrumētox penalium (dū) id ē q*ui*. sc*t* sc*t* martyres sic (morti) id ē puniti (cedūt) id ē cedunt (morti). t. tpa*li* (p*ec*teritū) id ē mortes (carnis) id ē vite tp*al*is

**Ut electi sunt adepti beatorum merita. Per preceptum mundano; uero in  
bella fortia meruerunt angelorum victores portatio**

三

## De confessoribus

(Et). i. sicut electi). i. p̄ destinati (a deo sunt adepti). i. acq̄sierunt (p̄mita) id ē mercede (bōn). i. regnū celoꝝ (Per p̄ceptū). i. sp̄etū (mūdanoꝝ). id ē psalī (rḡ fortia). i. virilius bella (victores). i. sup̄atores (sortia). id ē societates (angeloꝝ). i. ciuitatū celestiuꝝ (meruerūt). ¶ Notandum q̄ ad felicitatē cuius liter hois req̄rit fides. vñ apl's Fratres nolite iugū ducere cū infide libo ex q̄ vult q̄ fidelitas & infidelitas distinguunt sicut deꝝ & diabolus. Et des em multa opaꝝ. nā fides mōtes trāfert. vt dicit Marc' in euā. Itē apl's ad Heb. Multos de patribꝫ nostris enūerat p̄ fidēvicerunt regna opati sunt iusticia. adepti sunt re-promissiones. ¶ Itē nota p̄ votū intelligit spem q̄ summe neccaria ē. nā despatio ē maxima cā interit. s̄ spes nō p̄mittit cōfusione. vñ ps. In te dñe sperauī. non p̄fundar in eternū r̄c. Et alibi In te sperauerūt & nō sunt p̄fusi. S̄ p̄ cor dat intelligere charitatē q̄ est in corde puro. & ē summe neccaria. q̄ sine charitate nullū op̄ ad effectū p̄ducit. vñ apl's Si linguis hoī m̄ loquar & angeloꝝ. si oēm substātiā meā do pauꝝ peribꝫ r̄c. charitatē aut̄ nō habuero. factus sum sicut es sonans aut cymalū tinnies. Itē nota. au. enumerat plura genera tormentoꝝ q̄ nō debet intelligi vñ martyri accidisse. s̄ diuersis. vt de apl's Nam alij tentati sunt alij seccī. alij truncati. alij p̄ occisionē gladij mortui sunt. s̄ in hoc oēs cōueniunt. q̄ oēs testimonio sunt p̄bati. Itē nota. ip̄ossible est q̄ hō in hac vita ante q̄ habeat dilectōem ad futurā gliam & passiones corpales non trahat. Rō huiꝝ est. q̄ caro frēquēter occupiscit aduersus spiritū. & h̄mōi passiones faciūt hoīem morti cedere. nec caro patiat interit. s̄ ad resistēdū h̄mōi occupiscētis req̄rit sp̄ūs fortitudinis q̄bꝫ hō cōfortatne t̄pales passiones tūneat p̄ eterna gloria acquirendā.

¶ Q̄o terminis nota. adherere ē p̄bū neutrale seōe p̄jugatōis. S̄ ad dictus est participiū p̄teriti t̄pis a p̄bo passiū addicor. S̄ tortus a uni est participiū p̄teriti t̄pis a p̄bo passiū torqueor.

Ergo facti coheredes christo in celestibꝫ Apud ipsum vota nostra promouete precibꝫ. Ut post huīns vite finē & post transitoria. In perenni mereamur exultari gloria

Hic inuocat sc̄tōs martyres vt intercedat p̄ nob̄ dīcēs (Ergo). i. ideo sc̄ti martyres (facti coheredes). i. in hereditate p̄ticipes (xpo). i. filio dei. (In celestibꝫ). i. in regno celoꝝ (vos p̄mouete). i. dirigit (vota nr̄a). i. desideria nr̄a (p̄cibꝫ). i. orōnibꝫ v̄ris (apud deū) sc̄z om̄ipotētē (vt). i. q̄tinus (Post finē). i. terminū (huiꝝ vite). i. typalis (& post transitoria). i. res mutabiles huiꝝ mūdi (mereamur). i. digni sumus (exultari) id ē p̄gaudere (in p̄enni gloria). i. in eterna vita. ¶ Notandum p̄mo q̄ sc̄ti martyres maxime dicunt coheredes p̄pī. nā hereditas p̄pī p̄ tribulatōem acq̄rit. iuxta qđ dicit petrus apl's Christus passus est p̄ nob̄. vobis relinquent exemplū. vt sequamini vestigia eiꝝ. qui petrū nō fecit nec dolus inuētus est in ore eius. vñ apl's ad Corinθ. Sicut fuitus socij passionū. sic & erimus socij consolationū. ¶ Itē apl's ad Roma. Glos estis dei filii. ergo & heredes. & si heredes. ergo celestis regni p̄ticipes. quare dignū est vt eos ip̄loreamus quae